

Beszámoló az Európai Kriminológiai Társaság 2013. évi konferenciájáról

Az Európai Kriminológiai Társaság *A büntetés-központú kriminálpolitikai fordulaton túl – bűnözés és bűnözéskontroll Európában, összehasonlító perspektívában (Beyond Punitiveness: Crime and Crime Control in Europe in a Comparative Perspective)* címmel, szeptember 4-7. között Budapesten rendezte meg ez évi konferenciáját. A konferencia két hazai társszervezője az ELTE ÁJK Kriminológiai Tanszéke és a Magyar Kriminológiai Társaság volt.

A konferencia fő témája a kormányzati politika és a büntetőpolitika kapcsolatának összehasonlító elemzése. A szakemberek körében egyre növekszik az aggodalom, hogy Európában is uralkodó tendenciává válik az angolszász gyökerekből táplálkozó, populista büntetőpolitika. Egy ideig úgy tűnt, hogy kontinensünkön is a nagypolitika játékterébe kerül a teljes bűnözéskontroll, a büntető igazságszolgáltatás. Egyes európai kormányzatok ugyanis a még szigorúbb büntetések alkalmazásával próbálják megoldani a globális társadalomban meglévő szociális, etnikai konfliktusokat, enyhíteni a politikával szemben megnyilvánuló bizalmatlanságot. Ennek eredményeként emelkedett a börtönépesség, szélesedett a szigorúan büntetendő cselekmények és személyek köre. Egyre gyakrabban kriminalizálták a szociális feszültségekből származó devianciákat, és a „legyen végre rend” szellemében terjedtek a személyi szabadságot korlátozó intézkedések. A helyzet azonban nem mindenütt alakult ennyire kedvezőtlenül. Egyes országok ugyanis ellenállónak bizonyultak ezzel a kriminálpolitikával szemben.

Az idei konferencia előadásainak többsége arra a kérdésre kereste a választ, hogy milyen tényezők befolyásolják a bűnözéskontroll trendjét, az aktuális kriminálpolitikai mechanizmusokat, a hatalmi reakciókat, s melyek a hosszú távon is sikereket eredményező büntetőpolitikák tartalmi jellemzői.

Ezeket a kérdéseket az 54 országból érkező, több mint 1000 résztvevő – köztük 70 hazai elméleti és gyakorlati szakember – 6 plenáris ülésen és 221 szekcióban tárgyalta.

Plenáris előadóink a következő szakemberek voltak: Gerben Bruinsma (the Netherlands Institute for the Study of Crime and Law Enforcement), David Garland (University of New York), Mike Hough (University of London), Susanne Karstedt (University of Leeds), Kerezsi Klára (Eötvös Loránd Tudományegyetem), Hans-Jürgen Kerner (University of Tübingen), Martin Killias (University of St. Gallen), Lévy Miklós (Eötvös Loránd Tudományegyetem), Nerea Marteache (University of San Bernardino) Irena Rzeplinska (Institute of Legal Studies, Polish Academy of Sciences; University of Warsaw), Sappho Xenakis (University of London), Damian Zaitch (University of Utrecht), valamint Ales Završnik (University of Ljubljana, Institute of Criminology).

Előadásaikban a kriminológia és kriminálpolitika fejlődését és kihívásait, a büntető igazságszolgáltatás legitimitását és a büntető igazságszolgáltatásba vetett bizalomról szóló legújabb, valamennyi uniós országra kiterjedő kutatási eredményeket, a büntetőpolitika és a

bűnözéskontroll kapcsolatát, valamint a nemzetközi szervezett bűnözés kutatásának nehézségeit ismertették.

A legnevesebb szakemberek előadásában többek között a következő témák szerepeltek: a kontroll kultúrája és a büntető állam; Európa normatív ereje, a kulturális egyenjogúság és a büntetőpolitika; a pénzpiac szabályai a jogállamban; a sértettek jogai és a sértetteket segítő kormányzati politikák; a modern rabszolgaság és annak sértettjei; a tömegmédiá hatása a bűnözésre és a bűnelkövetésre; a nemzetközi bűnözés felderíthetősége; a drogpolitikák hatékonysága; a magyar bűnözés kihívásai, a magyar büntető politika és büntető igazságszolgáltatás rendszerváltozás utáni jellemzői; a szervezetek által elkövetett bűncselekmények és azokra adott állami reakciók; bűnmegelőzés.

Az elméleti és a gyakorlati szakemberek több szekcióban tárgyalták a mai börtönök működésének problémáit, a közösségben végrehajtott büntetések tapasztalatait, valamint a büntetőeljárásában és büntetés-végrehajtásában alkalmazott mediáció hatékonyságát.

A megnyitó ünnepséget 2013. szeptember 4-én az Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Gólyavár épületében rendezték meg. Mezey Barna (Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora), Gáva Krisztián (Közjogi Jogalkotásért Felelős Helyettes Államtitkár, Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium), valamint Vesna Nikolic-Ristanovic (az Európai Kriminológiai Társaság elnöke) megnyitó beszédekben köszöntötték a résztvevőket. Az ünnepélyes megnyitó zárásaként a Capo di Tutti i Capi kamarakórus adott koncertet. A megnyitó utáni első plenáris ülésen 'Crime, Crime Control and Criminology in Hungary' témáján belül Kerecsi Klára (egyetemi docens, ELTE ÁJK): Challenges of Criminality in Hungary – Anything New Under the Sun? címmel; Lévy Miklós (tanszékvezető egyetemi tanár ELTE ÁJK): Of Hungarian Criminology and Development of Criminal Policy since Changing the Regime in 1989-1990 címmel tartottak előadást. A megnyitó ünnepség levezető elnöke Dr. Gönczöl Katalin egyetemi tanár (ELTE ÁJK) a Magyar Kriminológiai Társaság elnöke volt. A programokat nyitófogadás követte, amelyen Király Miklós az ELTE Állam-és Jogtudományi Kar dékánja mondott pohárköszöntőt.

A Közigazgatási-és Igazságügyi Minisztérium támogatása révén összesen 40 fő vehetett részt az Európai Kriminológiai Társaság ez évi budapesti konferenciáján. A 40 főből 14 doktoranduszhallgató a konferencián kutatási eredményeiről tartott előadást.

A rendezvény páratlan lehetőséget nyújtott számukra ahhoz, hogy a kriminológia és a kapcsolódó tudományterületek legfrissebb hazai és nemzetközi eredményeit megismerjék, valamint olyan szakmai tapasztalatokat, nemzetközi szintű ismeretségeket szerezzenek, amelyeket hosszú távon tudnak hasznosítani.

A konferencia lebonyolításában közel 60 fős diáksegítő működött közre.

Közvetlenül a diáksegítőknél, valamint minden szervezőnek folyamatosan hálálkodtak a résztvevők és nem győzték hangsúlyozni, hogy ez a legjobban szervezett konferencia, amin valaha részt vettek. Számos, szívünknek nagyon kedves mondat is elhangzott, mint például „ezen túl mindig itt legyenek az ESC konferenciák”. A záró ünnepségen a következő évi szervezők, a prágaiak is hangot adtak izgalmaiknak, leplezetlenül állították, hogy csak bízni tudnak abban, hogy a budapesti konferenciához hasonlókat tudnak szervezni.

A rendezvény végeztével az Európai Kriminológiai Társaság Elnökségi ülésén is elhangzott, hogy nem csak mennyiségileg – az 1026 résztvevő a valaha volt legtöbb résztvevő a Társaság konferenciáinak történetében – hanem minőségileg, szervezettségében is a „legyek” konferenciája volt a budapesti. A Társaság Elnöksége köszönetét fejezte ki valamennyi szervező kimagasló munkájáért.

Aki szeptember 4-7. között járt a Karon vagy az Egyetem téren annak örök emlék marad az a hangulat, ahogy sok lila pólós diáksegítő és magenta színű kitűzővel rendelkező résztvevő birtokba vette a teret. Ebben a pár napban akár "Kriminológusok terének" is hívhattunk volna az Egyetem teret. A hangulatot egyébként az alábbi fényképek hűen tükrözik: <https://www.dropbox.com/sh/a90eerx68oaiywe/VVAYy2xgas>

A konferencia sikeréhez a hivatalos konferenciaszervező cég, a Congressline segítsége és profizmusa is nélkülözhetetlen volt.

A konferencia teljes programja, valamint az absztraktokat tartalmazó könyv az alábbi linkeken elérhető:

http://www.esc-eurocrim.org/files/eurocrim2013_finalprogram.pdf

<http://www.esc-eurocrim.org/files/Abstracts%20EUROCRIM%202013.pdf>